

Arhe, I, 2/2004.

UDK 14 Hegel . 14: Aristotel

Originalni naučni rad

Lazar Vrkić

Novozavetni podstoj Hegelove rasprave o gospodstvu i ropstvu

Hegel/Aristotel

Apstrakt: U inače različito tumačenoj Hegelovoj filozofiji rasprava o dijalektici roba i gospodara verovatno je najspornija. Novozavetni podstoj ove rasprave dosada nije uziman u obzir. Dijalektika Oca i Sina, odnosno Boga i Hrista, iz Jovanovog jevanđelja, kao spekulativnog (dok su sinoptička empirijska i čulna), kod Hegela je pretočena u dijalektiku gospodara i roba. Postoji i polemička strana te rasprave koja je okrenuta prema Aristotelu. Hegel svoju poziciju gradi kao jedinstvo jedinstva (Aristotelovo poimanje Boga) i razlike (jovanovska predstava Boga) u vidu Duha.

Ključne reči: Hegel, Aristotel, Jovanovo jevanđelje, Dijalektika roba i gospodara, Bog, Duh

Hegelova **rasprava o gospodstvu i ropstvu** isticanje je superiornosti principa novozavetne teologije nad principom antičke filozofije, pre svega Aristotelove filozofije. Aristotelova Metafizika se povukla pred metafizičnošću Jovanovog jevanđelja. Rasprava o gospodstvu i ropstvu je dosada posve različito tumačena (njezin novozavetni, dominantno jovanovski, podstoj u svim se iole značajnijim tumačenjima ne prepoznaje), a jedan od razloga je i terminološka zatvorenost. Pokušaćemo da upotrebom Aristotelove terminologije otvorimo tekst u pravcu upoređivanja Aristotelove i Hegelove pozicije.

Termin "**samosvest**" (Selbstbewusstsein) upućuje na **mišljenje mišljenja**, odnosno na boga koji je određen kao

ουσια

uopšte, dakle

ουσια

je samosvest. Da je tako, posvedočio je i sam Hegel: "Samosvest je pre

svoga

jednostavno biće za sebe, jednako samom sebi isključenjem iz sebe svega drugoga; njezina joj je bit i apsolutni predmet ono

Ja

, te je u toj

neposrednosti

ili u svom biću

svoga

bića

pojedinacnost

".

Dakle, ovo određenje bi glasilo ovako: **ουσια** je pre svega jednostavna **ενεργεια**, jednaka samoj sebi isključenjem iz sebe svega drugoga; njezino joj je bitstvo i ovaig apsolutni predmet ... itd. Pojam Anerkennung znači shvatiti ono drugo kao

ουσια

-u, te je odnos između dve

ουσια

napredak onome drugom da je takođe

ουσια

;

[Preuzmite članak u pdf formatu](#)

